

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihočeský inspektorát – oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Borovany, okres České Budějovice

373 12 Borovany, Petra z Lindy 13

Identifikátor školy: 600 057 461

Termín konání orientační inspekce: 25. březen – 3. duben 2003

Čj.	07-1848/03-2054
Signatura	oglcw105

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Součástí inspektované příspěvkové organizace je základní škola, plavecká škola, školní družina a školní klub a školní jídelna. Jejím zřizovatelem je Město Borovany (adresa Městského úřadu: 373 12 Borovany, Žižkovo náměstí 107). Žáci se vyučují podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Škola má 19 tříd a 482 žáků, kteří dojíždějí i z okolních 24 obcí a osad. Budova a celý areál školy byly uvedeny do provozu v r. 1997.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a sledovaným předmětům (matematika, přírodopis a chemie)
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a výše uvedeným sledovaným předmětům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy na 2. stupni ZŠ vše výše uvedených předmětech.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Pedagogický sbor školy je stabilizovaný, s relativně vysokým podílem mužů (1/3) a vyšším věkovým průměrem. Všichni vyučující sledovaných předmětů mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro typ školy a stupeň, na kterém vyučují. Také výchovný poradce má odbornou kvalifikaci, získanou absolvováním příslušného specializačního studia. Dlouhodobé působení výchovného poradce ve funkci se odráží v kvalitě jeho činnosti, zahrnující vyváženě všechny oblasti, které mu dle pracovní náplně přísluší. Na naplňování výchovně vzdělávacích cílů školy se účinně podílejí i metodické orgány školy.

Kontrolní činnost vedení školy je komplexní, systematická a plánovitá. Zjištění jsou bezprostředně projednávána se zaměstnanci, přijímaná opatření jsou účinná. Analýza výsledků kontrolní činnosti se promítá do následného plánování činnosti školy. Ta se řídí ročním plánem, rozpracovávaným a aktualizovaným v plánech měsíčních. Základní myšlenkou plánu činnosti školy je aktivní účast žáků ve vzdělávacím procesu i ve výchově a vytváření jejich základních občanských kompetencí.

Vypracovaná a zveřejněná kritéria hodnocení práce zaměstnanců školy, která jsou východiskem pro přiznávání nenárokových složek platu, jsou zaměřena přednostně na kvalitu výchovně vzdělávací práce.

Všech kategorií pedagogických pracovníků se týká „Plán personálního rozvoje“. Vzdělávání vedoucích pracovníků je orientováno na oblast řízení (ředitel absolvoval dvousemestrové distanční studium managementu a ekonomiky škol), prioritami ve vzdělávání učitelů je rozšíření a zdokonalení kvalifikace v oblasti cizích jazyků a vzdělávání v oblasti státní informační politiky. Polovina sboru absolvovala školení v rámci projektu P I – informační gramotnost. V této oblasti vyškolili učitelé ZŠ Borovany na základě certifikátu MŠMT učitele 4 dalších základních škol. Využívání nabídek akreditovaných institucí – PC České Budějovice a SŠ České Budějovice – slouží k prohlubování odbornosti učitelů ve specializacích, kterým vyučují.

Školu charakterizuje vstřícné, pozitivní klima mezi zaměstnanci školy i mezi učiteli a žáky.

Organizační struktura školy je stanovena organizačním řádem, postihujícím činnost všech úseků školy. Kompetence všech kategorií zaměstnanců jsou vymezeny pracovními náplněmi a jasně stanovenými pravidly v Provozním řádu, Organizačním řádu a Školním řádu ZŠ Borovany. Školní řád obsahuje náležitosti stanovené § 15 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů a je v souladu s Úmluvou o právech dítěte.

Školní parlament, pracující podle vypracované Žákovské ústavy, se pravidelně schází, organizuje některé volnočasové aktivity žáků, vyjadřuje se a předkládá podněty k dalším oblastem života školy.

Ve vnitřním informačním systému je kladen důraz na osobní kontakt, všechny potřebné informace se dostávají včas jak zaměstnancům, tak žákům. Rodiče jsou o prospěchu a chování svých dětí informováni obvyklými způsoby – prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách a v případě potřeby osobním jednáním. Účinně pracuje výbor SRPDŠ a rada školy, kde jsou projednávány všechny důležité záležitosti, týkající se činnosti školy. Úzký je kontakt se zřizovatelem i občanskou veřejností města. Borovanská škola je otevřena veřejnosti (pořádání sportovních aktivit, kulturních akcí a výstavek, využití bazénu pro veřejnost, pořádání kursů v rámci projektu Národního programu počítačové gramotnosti). Tradiční je i spolupráce s Požárním učilištěm a místními zájmovými organizacemi a spolky.

Personální podmínky mají vynikající úroveň.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Prostředí základní školy, uvedené do provozu v r. 1997, je jedním z nejlepších v jihočeském kraji z hledisek funkčních, estetických i psychohygienických. Pro jednotlivé předměty jsou zřízeny odborné pracovny, které zejména v přírodovědných předmětech umožňují dobře propojit výuku s názorem a praktickou činností žáků. V areálu chemie je kromě odborné učebny kabinet učitele, přípravná a laboratoř. V odborných učebnách je k dispozici řada názorných pomůcek i didaktická technika.

Škola je vybavena schválenými učebnicemi, všemi potřebnými učebními pomůckami, didaktickou i informační technikou. Chemická laboratoř je pro žáky vybavena i ochrannými pracovními pomůckami.

Všechny prostory a vybavení školy jsou plně využívány ve výchovně vzdělávací činnosti, přitom je vše udržováno v naprostém pořádku. I v této oblasti má škola jasné záměry a cíle, zejména v oblasti širšího využití informační techniky. Materiální zdroje jsou využívány účelně a efektivně.

Úroveň materiálně-technických podmínek podporuje učení žáků, je vynikající.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY NA 2. STUPNI ZŠ V PŘÍRODOVĚDNÝCH PŘEDMĚTECH MATEMATIKA, PŘÍRODOPIS A CHEMIE

Realizace vzdělávacích programů

Vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2 včetně Úprav a doplňků čj. 25 018/98-22 je uplatňován v souladu se zařazením školy do sítě škol a školských zařízení.

Učební plán školy a rozvrhy jednotlivých tříd jsou v souladu s přijatým vzdělávacím programem. Probírané učivo odpovídalo učebním osnovám sledovaných předmětů. V rozvrhu školy jsou zařazeny všechny předměty učebního plánu s odpovídající časovou dotací. Učivo pro jednotlivé ročníky je rozplánováno v tematických plánech.

Kontrolovaná povinná dokumentace je vedena průkazně vzhledem k organizaci vzdělávání a výchovy. Kontrola naplňování učebních plánů a osnov ze strany vedení školy je pravidelná a účinná.

Koncepce rozvoje školy, pedagogické záměry a stanovené cíle vzdělávání vycházejí z dlouhodobé tradice školy. Prioritami je propojení školy s životem obce a vytváření co nejoptimálnějších podmínek pro uplatnění a realizaci zájmů žáků propojením povinného vyučování s nepovinnými předměty a zájmovými kroužky. To dokumentuje vysoký počet zájmových kroužků (31) i počet žáků navštěvujících školní družinu (240) a školní klub (120).

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice

Předmět vyučují v tomto školním roce 3 vyučující. Splňují odbornou a pedagogickou způsobilost pro 2. stupeň základní školy. Mají delší pedagogickou praxi, jsou vysoce erudovaní a pro předmět zaujatí. Tyto faktory se příznivě projevují na kvalitě výuky. Předmět se na 2. stupni vyučuje v celkové dotaci 17 hodin, v 9. ročníku je v učebním plánu zařazeno cvičení z matematiky. To umožňuje zařazení rozšiřujícího učiva a alternativního tematického celku Základy rýsování. Kromě toho ve škole pracují 2 zájmové matematické kroužky, o které je mezi žáky značný zájem. Pomáhají jim v hlubší a intenzivnější přípravě na přijímací zkoušky. Učitelům pak pomáhají řešit problém napjatého časového plánu v 9. ročníku, kde se snaží probrat a procvičit předepsanou látku již do 1. poloviny měsíce dubna, kdy zkoušky probíhají.

V rámci předmětové komise sjednocují vyučující své pohledy na elementární dovednosti a kompetence žáků, diskutují o účinnosti používaných vzdělávacích postupů a způsobů. Sestavují společně náplně průřezových písemných prací. Mají zpracovány vlastní časové plány výuky, které vycházejí ze schválených učebních dokumentů. Průběžně je upravují podle aktuálního stavu třídy. Průběh hospitovaných hodin svědčil o kvalitní přípravě vyučujících.

Materiální podmínky výuky umožňují realizovat vzdělávací program Základní škola. Učebny jsou vybaveny didaktickou technikou, základními pomůckami pro rýsování na tabuli, modely těles a jsou v nich vyvěšeny tabule se základními vzorci. Žáci všech ročníků jsou vybaveni vhodnou jednotnou řadou učebnic. V hospitovaných hodinách s nimi žáci pracovali, účelně používali kalkulátory. Vyučující střídali vyučovací metody a neporušovali tak psychohygienu výuky.

Ve všech hospitovaných hodinách používali učitelé různých motivačních nástrojů. Při každé příležitosti ukazovali nezbytnost poznatků a dovedností získávaných v matematice pro životní praxi a pro další vzdělávání. Dávali žákům dostatek příležitostí aktivně se podílet na vyučování, respektovali individuální tempo práce. V 9. třídě to umožnila např. skupinová práce žáků, jinde zadávání úkolů pomocí zpětného projektoru. Některé hodiny byly zahájeny matematickými rozcvíčkami, kde byly účelně upevňovány nezbytné pamětné dovednosti (násobení z paměti, převody jednotek apod.) Žáci byli také vedeni ke schopnosti pracovat samostatně a umět svá řešení popsat a zdůvodnit. Učitelé dbali na přesnost vyjadřování a správnost používání matematických termínů. Při hodnocení žáků se učitelé snažili posilovat jejich kladný vztah k předmětu. Zaměřovali se na vývoj žákových znalostí a na to, jak dovede

získané vědomosti použít při řešení úloh. Na konci hodiny uměli dobře zhodnotit práci kolektivu třídy a vytýčit úkoly pro další práci.

Hodiny byly rozmanité a živé. Mezi žáky a učiteli i mezi žáky navzájem probíhal neustálý dialog. Povahy předmětu učitelé využívají ke schopnosti žáků komunikovat také prostřednictvím symbolů a znaků. Učitelé vystupovali přiměřeně dominantně, žáci dodržovali domluvená organizační pravidla. Nežádoucí chování žáků se v hodinách nevyskytlo.

O kvalitě vzdělávání v matematice svědčí také to že téměř všichni žáci pokračují ve studiu na střední škole, kterou zvolili. Každoročně se žáci školy účastní matematické soutěže Klokán a Matematické olympiády.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice jsou příkladné.

Průběh a výsledky vzdělávání v přírodopisu a chemii

V uvedených předmětech bylo hospitováno celkem v sedmi vyučovacích hodinách. Všichni vyučující mají pedagogickou i odbornou způsobilost pro 2. stupeň základní školy a až na jednu učitelku i aprobaci pro předmět, který vyučují. Jejich odbornost se odráží ve věcné správnosti prezentovaného učiva i v pravidelné přípravě žáků na soutěže v těchto předmětech.

Materiální podmínky výuky plně umožňují realizovat přijatý vzdělávací program. Oba předměty jsou vyučovány v odborných učebnách, vybavených potřebnou didaktickou technikou i pomůckami.

Atmosféra hospitovaných hodin i estetické, čisté a funkčně vybavené učebny příznivě ovlivňovaly psychohygienické podmínky vyučování.

Podle osnov vzdělávacího programu Základní škola mají vyučující zpracované časové rozvržení učiva, zajišťující jeho návaznost v jednotlivých ročnících. Bezprostřední příprava vyučujících na hodinu byla zodpovědná, odpovídala aktuálnímu stavu tříd.

Výuka v obou předmětech byla vedena frontálně, převládající metodou byl ve všech sledovaných hodinách řízený rozhovor, demonstrace probíraných jevů pokusy či pomocí trojrozměrných pomůcek a videonahrávek. V části některých hospitovaných hodin pracovali žáci ve skupinách. Vyučovací hodiny měly jasnou strukturu, učivo bylo probíráno přiměřeně možnostem žáků a respektovány didaktické zásady. Motivace žáků byla využívána v návaznosti na jejich životní zkušenosti a příklady z praxe. Otázky kladené vyučujícími ověřovaly pamětné osvojení učiva i schopnosti aplikovat učivo či hledat řešení zadaných problémů. Ve většině hospitovaných hodin bylo zařazeno opakování. Žáci vesměs projevíli dobré znalosti a porozumění učivu. Po probrání tématických celků byly zadávány krátké písemné práce. Jejich rozboru a vysvětlení chyb věnovali všichni vyučující náležitou pozornost.

Jednání vyučujících s žáky bylo klidné, vstřícné, žáci byli ukázněni, dobře a správně plnili dané pokyny. Z průběhu hodin lze usuzovat, že komunikace mezi nimi a vyučujícími je založena na vzájemné důvěře. Vyučující věnovali pozornost i rozvíjení komunikativních dovedností žáků, žáci vcelku dobře formulovali své myšlenky.

Poznámky v sešitech žáků mají většinou dobrou úroveň jak po stránce obsahové, tak formální. Laboratorní práce z přírodopisu a chemie jsou plánovány a konány v souladu s doporučením učebních osnov.

Úroveň navštívených hodin se pohybovala na škále od vynikajících po velmi dobré. Celkově hodnotíme průběh a výsledky vzdělávání v předmětech přírodopis a chemie jako vynikající.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Pro zjišťování výsledků vzdělávání škola využila jak komerční, tak vlastní evaluační nástroje ve vybraných předmětech (matematika, český jazyk, německý jazyk) v klíčových ročnících (5. a 9. ročník). Analýza výsledků byla zaměřena na soulad s klasifikací a častěji se vyskytující nedostatky. Vedení školy použilo i dotazníkové šetření možného výskytu šikany, zjištění využili k výchovnému působení třídní učitelé.

Zaměření na kvalitu výchovně vzdělávacího procesu se projevuje ve výrazně nadprůměrné úrovni této základní funkce školy.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Porovnáním údajů uvedených v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (dále jen rozhodnutí o zařazení do sítě škol) s údaji uvedenými ve zřizovací listině byl zjištěn rozdíl v názvu školy. Zatímco v rozhodnutí o zařazení do sítě škol je uveden název: „Základní škola, Borovany, okr. České Budějovice“, ve zřizovací listině je uveden název školy takto: „Základní škola Borovany“. Název školy uvedený v rozhodnutí o zařazení do sítě škol je v souladu s ustanovením vyhlášky o základní škole.

Ve své činnosti škola využívá projektů, realizovaných v několika předchozích letech a rozvíjí je (projekt „Prevence sociálně patologických jevů a prevence kriminality“, „Program podpory zdraví ve škole“ a projekt „Informační centrum školy, využití moderních informačních technologií“).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Základní školy Borovany vydaná Městem Borovany dne 12. 12. 2002, čj. neuvedeno
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol vydané ŠÚ Č. Budějovice pod čj. 831 ze dne 1. 9. 1997
3. Výroční zpráva o činnosti ZŠ Borovany za školní rok 2001-2002
4. Školní řád ZŠ Borovany z 23. 9. 2002
5. Provozní řád ZŠ Borovany z 5. 9. 2002
6. Organizační řád ZŠ Borovany z 1. 1. 1999
7. Učební plán ZŠ Borovany na školní rok 2002-2003
8. Plán činnosti ZŠ Borovany na školní rok 2002-2003
9. Plán kontrolní činnosti na školní rok 2002-2003
10. Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků ZŠ Borovany z 11. 9. 2001
11. Tematické plány sledovaných předmětů pro školní rok 2002-2003
12. Projekt „Prevence sociálně patologických jevů a prevence kriminality“
13. Projekt „Informační centrum školy, využití moderních informačních technologií“
14. Program podpory zdraví ve škole
15. Program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty
16. Koncepce rozvoje ZŠ Borovany, datum neuvedeno
17. Třídní knihy 2. stupně ZŠ pro školní rok 2002-2003
18. Třídní výkazy a katalogové listy 2. stupně ZŠ
19. Souhlas MŠMT s úpravou režimu vyučovacího dne čj. 22 514/02-22 z 1. 7. 2002

20. Doklady o odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků s osobními čísly 75, 135, 55, 140, 145, 130, 365 a 43

ZÁVĚR

Výsledkem dlouhodobé pozornosti věnované personálním podmínkám je stabilizovaný pedagogický sbor. Demokratický způsob řízení i racionální organizace činnosti vytvářejí předpoklady pro pozitivní klima školy. Pracovníci školy se systematicky vzdělávají, z jejich iniciativy vzešlo několik úspěšně realizovaných projektů. Věková struktura pedagogického sboru předpokládá v budoucích letech jeho podstatnější omlazení.

Rozhodnutí zřizovatele, vybudovat v průběhu 90. let nový areál školy na nadstandardní úrovni, zajistilo škole optimální podmínky pro realizaci výchovně vzdělávacího programu a městu možnost využívat školy i pro zájmové aktivity občanů.

V popředí zájmu všech složek školy a jejich pracovníků je kvalita výchovně vzdělávací činnosti. O kvalitě vzdělávání svědčí úspěšnost absolventů školy v přijímacím řízení na střední školy, o úrovni výchovného působení slušné vystupování žáků školy i jejich zapojení v mimovyučovací činnosti.

Koncepční záměry školy vycházejí z jejích tradic, z propojení povinné složky výuky s širokou nabídkou volnočasových aktivit.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Petr Friebel
Členové týmu	Mgr. Lidmila Schleissová
	Ing. Eva Vaničková
	Jiřina Svobodová

V Českých Budějovicích dne 2. května 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 14. 5. 2003

Razítko

Mgr. František Janouch, ředitel školy

Podpis

.....
.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>
Nelze hodnotit	—
Nebylo hodnoceno	—

Další adresáti inspekční zprávy

Následující tabulky se neodesílají, slouží pro interní potřebu ČŠI.

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Městský úřad Borovany, 373 12 Borovany, Žižkovo náměstí 107	30. 5. 2003	07-11044/03-2054
Rada školy: Karel Macht, 373 12 Borovany, Luční 268	30. 5. 2003	07-11045/03-2054

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
----	----	Připomínky nebyly podány.